

# Діло

Виходить по-дня раз  
крім понеділів.

**РЕДАКЦІЯ**  
**І АДМІНІСТРАЦІЯ:**  
Львів, Ринок 18, П. пав.  
Конт. нум. шпал. 20.72.  
Адреса теле: „Діло—Львів“.  
Числа телефону 261.

Рукописи  
редакції не повертає.

**ПЕРЕДПЛАТА**

в Австро-Угорщині:  
місячно . . . . . 2.70 К.  
квартально . . . . . 8.—  
піврічно . . . . . 15.—  
річно . . . . . 22.—  
в Львові (без доставки):  
місячно . . . . . 2.40 К.  
квартально . . . . . 7.—  
піврічно . . . . . 14.—  
річно . . . . . 21.—

За який адреси  
оплатити сі 50 с

**Ціна отримання!**

Сторінка лінійна, довжиною  
10 см 40, в ширину 28 см.  
Політична частина в редакції  
части І К. Повідомлення про  
випуски і заборони І К.  
Неприйомна частина І К.  
Сторінка лінійна з лінійною  
шириною 28 см.  
Дата прийняття листів  
у Львові 18 с.  
на передплаті 18 с.

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейно.

Львів, 23 марта 1917

Революція в Росії тільки що почала ся ще не зараз укріпити ся в Росії якийсь означений новий лад. Тепер можна вказати тільки на тенденції, які проявляють ся в революційних змаганнях до нового ладу. Що нас з цих тенденцій найбільше інтересує, се — питання, що принесе російська революція для української справи.

Які дані маємо для відповіді на се питання? В першій маніфесті тимчасового правительства знаходимо обітницю знесення всяких обмежень, подиктованих оглядами соціальними, релігійними або національними. Далі маємо донесення, що між умовами, підякими робітничі делегати згодили ся на вступленні провідника думської фракції трудовиків Керенського до тимчасового правительства, знаходиться умова, щоб усі національності російської держави могли самі означити свою національність і свободно розвивати свою культуру. В кінці крім цих безпосередніх даних маємо дані посередні, а саме з дотеперішнього відношення тих партій, які тепер опинили ся при владі, до національного питання, можемо висити, як вони поставляють ся до національного питання, заводять новий лад в Росії.

Сі партії можна поділити на дві групи: ліберальну і робітничу. Теоретично обі вони є за національною свободою. В практичній приложно сього теоретичного становища до російських відносин трактують вони кожду національність індивідуально.

Коли ходить о відношенні ліберальної групи до українського питання, то не так давно мали ми нагоду подавати й коментувати заяву Млюкова, зроблену підчас його побуту в Швайцарії. Суттю сеї заяви було, що його партія і поступовий блок мають поважні наміри полагати українське питання в душі свободи національного розвитку, тільки не можуть виступити з своєю програмою швидше, аж будуть вигляди її здійснення.

Отже ліберали конкретної програми поладження української справи не подали. Не зробили сього й робітничі групи, хоч їх представники в Думі ставали в обороні українства проти репресій.

З цих даних очевидно не можна установити означеної лінії, якої будуть держати ся в українській справі будівничі нового ладу в російській державі. Але певне одно: що обмеження, які спинали доси український національний розвиток, відпадут, що українському народови що найменше будуть розв'язані руки до політичної боротьби за таке державно правне положення в російській імперії, яке в його розумінні буде відповідати його інтересам. А вільні руки для політичної боротьби у 80 мільйонного народу — се щось значить!

## Намісник гр. Гуйн у Львові.

Принятя українських депутатів.

Львів, 23 марта 1917.

Нинішнього дня приймав намісник гр. Гуйн депутатів, які прийшли представитись йому з нагоди його вступлення в уряд.

З українських депутатів першу прийняв п. намісник політичну делегацію від Народного Комітету. Іменем делегації промовив голова п. д-р Кость Левицький:

Ваша Ексцеленце! Перед Вашою Ексцеленцією являють ся представники української організації політичної, щоб іменем українського народу Вашу Ексцеленцію в нашій королівській городі уклінно повітати. Вітаючи Вашу Ексцеленцію як нового цісарського намісника, висказуємо сердечне бажаня, щоб Вашій Ексцеленції пошастило в сих тяжких злиднях воєнних уладити енергічною і справедливою рукою управу краю для добра населеня та допомогти українському народови піднести ся до добробуту і добути належні йому права як народови рівноправному в монархії Габсбургів.

(По німецьки:) Ваша Ексцеленце! В тяжкій долі переймає Ваша Ексцеленція високий уряд цісарського намісника. Українська людина прийняла іменоване Вашої Ексцеленції намісником з повним довірем, бо в особі Вашої Ексцеленції бачимо активного, предметового і справедливого мужа державного, котрий рівномірно піде на зустріч потребам обох народів краю.

Позваляємо собі висказати бажаня, щоби усі урядники краю все мали на оці обставину, що вони існують для людности, та щоби вони обов'язуючі закони безумовно берегли без різниці стану і національности. З скрема просимо Вашу Ексцеленцію, щоби трактовано нашу народність в школі, суді і публичнім життю як справді рівноправну націю.

В наш найтяжше навітнула нашу східно-галицьку область. Українська людина все виявляла свою привязаність і вірність для цісаря і держави. Маємо надію, що важка доля наших утікачів і виселенців можливо скоро буде облекшена тая що в найближшій часі уживеть ся відповідних способів і сил для господарської відбудови Східної Галичини, щоби осьтак загати рани, які завдала війна.

При сій нагоді нехай нам буде вільно означити торжественно, що ми Україні бачимо в державно-безпосередній приналежности до габсбургської монархії найпевнішу заповуку самостійного нашого розвитку на українських областях Австрії і нашої самоуправи в Східній Галичині.

Намісник гр. Гуйн відповів (спершу по українськи, далі по німецьки). Зазначив, що стоїть на становищі справедливости для обох народів, що зосібна буде вимагати, щоби всі урядники згодили на становищі справедливости для цілої людности без різниці народности. Український намісник знає і буде старати ся іти на зустріч його домаганя. Найважливішо річю вважає намісник облекшити долю навіще ної вільною людности.

З черги прийняв намісник делегацію економічну (під проводом п. д-ра Василя Нагірного), делегацію Товариства „Просві-

ти“ (під проводом о. радн. Лекогубського), делегацію Наук Товариства ім. Шевченка, делегацію „Укр. Товариства Педагогічного“, „Бояна“ і „Муз. Інституту ім. Лисенка“, делегацію Ставропільського Інститута (під проводом сеньора п. радн. Шехозича), делегацію українських жіночих організацій (під пров. п. Олесницької), делегацію Тов. ім. св. Павла (під пров. о. Стефановича), делегацію Тов. опіки над виселенцями (під пров. п. Кишикевича), врешті делегацію селян із Старого Самбора (під пров. п. Струка) з жалобою на поведення функціонера тамошнього старства і з прошенем о приверненні п. інж. Лучкова до експозитури відбудови.

Відповідаючи на прошеня останньої делегації, заявив п. намісник, що в обсяді факонми силами інституцій відбудови буде рівномірно трактувати обі народности.

## Німецький проєкт відокремлення Галичини.

Віденський кореспондент „Ost u Narod“ мав розмову з послом д-ром Леопольдом Вабером, одним з провідників німецького національного Союзу та референтом німецького предложеня про відокремленя Галичини. Розмова повертала ся головню довкола питання про будуче господарське відношеня Галичини до Австрії та про спосіб здійсненя цісарської обітницї з 4 пазодіста 1916 р. Сам проєкт німецького Союзу признає пос. Вабер довірочним.

„Слова „відокремленя“ — говорив д-р Вабер — ми уживаємо в розумінні признаня Галичині окремих прав, примісних до її окремих відносин. Якебудь ослабленя господарських зв'язків, які нині лучать Галичину з монархією, є недопустиме з огляду на те, що дух часу вимагає творення щораз то більших господарських спільнот, бо лише вони будуть могли встати ся після війни. Думаю отже, що в інтересі будучої відокремленої Галичини є як найбільша господарська злука з монархією.

„В парламенті — говорив далше д-р Вабер — не знайде ся ніколи більшість для проєкту закону про відокремленя Галичини. Прещ відомо, як завзято поборювали Українці галицьку резолюцію з р. 1868, а нині опір „Української Парламентарної Репрезентації“ проти відокремлення Галичини був би ще більший. Впрочім легко додумати ся, що інші славянські народи згодили би при тій нагоді домаганя, на які Німці ніколи не могли би згодити ся. Домаганячи ся вилученя галицьких посівів з парламенту, не бажать Німці досягнути в нім перевагу, тільки упорядкувати відносини на основі рівноваги сил.

Отже коли відокремленя має бути здійснене, то воно дасть ся перевести тільки позапарламентарною дорогою. Треба числити ся з тим, що на случай скликаня парламенту вже не буде в нім посівів в Галичині.“

„Вкінці признав пос. Вабер, що між польським колом і німецьким союзом досі не досягнуто згоди щодо поглядів на відокремленя Галичини. На його думку правительство, предкладаючи цісареві свої дотичні внесення, вольме під увагу предложеня обох тих парламентарних груп.

При тій нагоді слід звернути увагу на статтю того ж самого посла Вабера в його тижневнику „Deutsch Oesterreich“, поміщену там п. з. „Zur Sonneverstellung Galiziens“. В сій статі уважає д-р Вабер можливим розширеня галицької автономії в тій формі, щоби часть компетенції Державної Ради перенесено на галицький сойм. Розвиток права — пише автор — спричинив, що компетенція Державної Ради звязана є з палатою посівів, вибраною на основі загального, рівного і безпосереднього виборчого права, і було би се вменшенем прав люду, коли би важну часть компетенції Державної Ради перенесено на куріяльний сойм, віднимаючи її пала-







# ВИНА

Богослужбні  
- природні -  
- білі -  
самородпери

просимо безпроводочно замавляти  
- до весняного транспорту -  
в посередниченю

# „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“ ЛЬВІВ.

— И. Е. намісник генерала кавалерії гр. Гуїн кривув дна 22. с. м. по полудни до Львова поспішним поїздом в товаристві адютанта: рйтмайстра гр. Шафротша, поручника бар. Турковца і повітового комісара д-ра Соболевського. На залізничім двірші привітали намісника правительствениий комісар міста Львова д-р Тадій Рувовський, заступник команданта міста полковник бар. Маер Малі, директор поліцій радник двора д-р Райнлендер і радник намісництва д-р Цоль. Дня 23. марта намісник приймав львівські депутації в будинку намісництва.

— Українське учительство в Гінд-барнаках оснувало дня 4. лютого с. р. „Відділ Взаємної Помочи“ гал. і бук. учителів і учительок на галицьких статутах і від дня основана зачав від діл сеї вже свою діяльність.

— Голая в плену. Григорій Гураль, учитель з Славної, пов. Зборів, просить Вп. пп. Солтисів, котрі покинули Тернопіль, і інших знакомих, подати свої адреси місця побуту. Письмо просить слати на адресу: Пермь, Пермская ул. до № 71 кв. 5. Григорію Афанасіев. Гураль, воєнно-обязанному. — П. Антін Максимович з Борислава пише з Бугуруслана 8, січня 1917 р. (губ. Самарська): „Свята справляємо в кружі Українців товаришів; торжественно устроїли спільну вечеру і пізно в ночи ще колядували й весело томоніли. Маємо тут хорошу й сильну оркестру з 16 інструментів і хор. І так туго й скуку заглушуємо співом і музикою. За час війни багато змін на кожнім полі, лиш не знати, чи наше будуче життє вийде краще. Як довідуємо ся з газет, не заповідаєт ся воно для нас корисним... Про нові видавництва читаємо в Укр. жизни...“

— Ліки можна спроваджувати з Німеччини, вносячи подане про дозвіл на привіз до міністерства внутрішніх справ (санітарний департамент) у Відні. Посвідок, що спроваджені ліки остаять ся в краю, вже долучувати не треба.

— В Академічній Громаді (вул. Панська 11 А) будуть в понеділок, 26. с. м. точно о год. 4. по пол. скочини товаришів (-ок) студентів (-ок) університету. Обговорена буде справа внутрішньої консолідації. Просить ся всіх прийти, особливо слухачів філософичного виділу — По сім буде відчит тов. М. Чубатого на тему: „Українство та уніятська церква колись і тепер“. По відчиті дискусія. — Виділ.

— Нічна праця на рілі. Лондонський кореспондент „Corriere della Sera“ доносить: В цілі Англії почала ся вже робота на рілі. На полях видко в ночи ацетиленові лампи, при яких світлі орють землю. Спроваджено багато механічних плугів; протягом 5 днів і 4 ночий можна тими плугами зробити ту саму працю, що при помочи звичайного плуга, запряженого в коні, протягом 66 днів.

— Кораблі для нищення підводних човнів. Бюро Райтера доносить з Вашингтону, що департамент маринарки Сполучених Держав замовив в державних доках 200 кораблів, які призначені своєю особливою будовою до нищення підводних човнів. Дальших 200 кораблів замовлено в приватних доках.

— Новий командант Петрограду. Іменованій командантом Петрограду генерал Корнілов під час битви під Горлицями проводив дивізію коло дукалянського провалу, де сильним ударом уратував дукалянську армію перед окруженєм. Однак він сам з останками своєї дивізії попав ся в австро-угорську неволі. По довшї побути в Пис утік генерал Корнілов з неволі і після 30-денної вандрівки піхотою дійшов до румунської границі. Відти вернув до Росії, де його привітано з великими почестями.

— Управа кінотеатра Червоного Хреста у Львові обогатила своє добродійне підприємство великою скількістю нових фільмів, які заслугоють на особливу згадку, а саме: драма п. з. „Маргарета Фолькман“ та весела комедія п. з. „Жовнірські часи Моріца“. З програм кінотеатру при вул. Городцькій ч. 26. треба згадати про кримінальну драму в 3 актах п. з. „Захи тає шасте“ та про комедію „Прощу ввічливо“ та драму в 2 актах „Тамничя ганьба“. Кіно Кухні воєнової висвітлює також інтересну програму, в якій склад входять між иншим воєний тижневник, та комедія п. з. „Богатий дядько“. Ті програми будуть висвітлені від патниці дня 23. до понеділка дня 26. марта с. р.

## „КНИГИ — се жерело мудрости“

(найдавніша лігониця)

- А. ФРАНС: Боги жаждуть крови 2—
- ВОЛОДИМИР Б.: Латачки, опов. 1—
- В. Г. ЗЕЛІНЕР: Синя фляга, світова повість. Часть I і II. Переклад Д-р М. Ловинський 6—
- М. КОЮБІНСЬКИЙ: Листи до Володимира Гнатюка 1:50
- Д-р А. КРИСТЕНЗЕН: З філософії політики переклад Д-р М. Ловинський 1:20
- В. Бр. НОЛЬДЕ: Автономія України в історичного погляду. В перекладі і в передм. М. Залізняка 4—
- „RUSSICA“ ревідик в статі 1:40
- М. ПІО: Проблеми сучасної естетики. З франц. мови переклад Д-р Шурат. 1:60
- ЛЮБОВІД АНДРЕВ: Семеро повістень, переклад Д-р В. Ставний 1—
- НАШІ ХРИСТИАНСЬКІ СУСПІЛЬНИКИ 50

Прощу прислати не 17 К. 40 сот. а тільки 1 Корон (сім), а вишлемо усі вичислені книжки.

Замовлені книжки за попереднім надіслання грошей висилаємо того самого дня так на провінцію як і на Feldpost-и. — Порто 80 сот. — Feld. 150 (само поштово коштує 1 К.). — Поодинокі книжки можна замовляти з 50% опушту, тоді просимо на пислуку звичайну долучити 20 с. на поручену 60 с.

ЗАМОВЛЯТИ: „Дешеве Видавництво“ Львів, ул. Бляхарська 18. П. п.

# Вісти з Росії.

## Передреволюційні настрої в Петрограді.

БЕРЛІН. (Тхб.) „Nordd. Allg. Zig.“ оголошує лист члена американської амбасаді в Петрограді, писаний на листовім папері з друкованим заголовком: „Американська амбасада в Петрограді“. Сказано там: Житє тут таке дороге, що годі майже вижити. Богато з нас мусить одержувати грошеву поміч з Америки. В останні тижнях в Петрограді був оживлений натрій в приводу німецьких мирових пропозицій, які не були несподіванкою. Та ще важніше було пропозице Вільсона. Товпа була дуже розбурхана, хоч поліція здаєлювала всякі демонстрації. Через кілька днів побожовано ся, шоби мирові партії не побідили, та опісля знова прийшла до керми англійська партія. Яка шкода, що бідно Росію правлять тепер Англіїці. Оповідать, що російське правительство не може видати копійки, не питаючи ся про те англійського амбасадора. Загально говорять про те в місті, що Англія є одиноким краєм, який в справі мирових пропозицій поводить ся здержливо і спонукує инші краї до такого поведєня.

## Мертви революції.

СТОКГОЛЬМ. (Тхб.) Поширяють ся щораз більше відомости, що більша часть жертв російської революції належала до поліції або офіцирських кругів.

Один з фінлядських дневників доносить, що в Кронштаді перед приїздом делегатів Думи жовірни убили адмірала Вірена, відомого з російсько-япанської війни.

## Відмова нового правительтва до війна.

СТОКГОЛЬМ. (Тхб.) Дневник „Stockholms Dagbladet“ доносить, що провізоричне правительство оголосило прокламашю до війска, шоби воно боронило втчину, шоби в тій цілі удержувало лад та не забувало про те, що край мусить добути всіх сил, шоби заосмотрити війско в пожити і таким чином побідно покінчити війну.

## Англійський парламент Думі.

ЛЬОНДОН. (Тхб.) В палаті громад канцлер скарбу Бонар Лов поставив внесенє, шоби російському народови аложено привіт по приводу заведене конституційних вольностей. При тім сказав він: „Ще завчасу думати, що всяка безпека проминула але для матерн парламентів не буде за вчасно переслати свій привіт парламентови союзного краю та його правительству, утвореному в виразним наміром довести війну до побідного кінца. Бєсідник висловив своє спочуване для царя, який через три роки був льояльним союзником Англії та на яким спочивав, як се виявило ся, за важкій тягар.“

## НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Піткова система“  
На необхідну потребу удержана 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожші і важкіші для української справи, конечні як найкорші і найбільші жертви

Д-р Новий Левичський 100 К.: шп. Юліана Романчука, д-ра Евгєна Олесницького, Миколу Василька, Захаїа Павлюха і Юліана Січинського. — Хорунжий рос. армії Ск—ий 30 К. (від себе і від двох товаришів офіцирів табору в полонених а Дайч Габель в Чехії). — Галія Савчакова Краків 5 К.: мецеласову Евгєнію Гвоздєцьку зі Львова, Зофію з Краків Гаврасєвич в Перемишля, Неонілю Терещуку мецеласову тепер у Відні. — Богдан Сарчак Краків 5 К.: д-ра Івана Саночького, инж. Александра Лушинського і Івана Іжницького, всіх в ц. к. намісництва, Централі відбудови Галичини в Кракові. — Одн. добр. Степан Кужиль Львів 3 К.: Степу Горбачєвську Львів, Маріюу Лауурко Самбір, одн. добр. Степана Ганицького при 80 п. п. Ріма Сомбат, д-ра Семена Шавчука Львів, одн. добр. Козму Огара при 77 п. п. — Володимир Козло, Стрій 5 К. (Діло); Ірину Гнатюк студ. мед. Львів, Олю Нарожняк студ. філ. Відень, Золю Гутковську Стрій о. А. Копертинського Рудники, Гр. Труха чет. УСС. — Дамян Тустанович Вєла 5 К. — Ілія Контотпський Вєла 5 К. — Микола Адискевич поручник 10 К місто вілца на домовину бл. п. чи Люсі Дідиківної. — Збірка учениць і учеників гімн. курсу у Відні Raceitzkygasse 72 К.: Українську жіночу гімназію СС. Василянук у Львові, IV кл. гімназії в Перемишлі, IV кл. народної школи у Відні (VIII. Albertgasse). — Юлія Корнова учит. в Рєллиці 5 К.: Геню Цюкіну учит. в Купичеві, Міську Боднар учит. в Залозах Олю Слівич учит. в Орові, Галю Ковалєвську учит. в Фразі. — Юліан Татомир катєсит в Самборі 5 К. (Діло). — Леся Стрільбицька Вишеня мала 5 К.: о. Євліяна Трєшнєвського Хоробрів, Лєсю Калужняцьку Попєлі, Анну Сендзікову, Віру Кудрівицу Відень. — Савицька Марія Дрогоїв 5 К.: Муху і Зєня Дрималиїв в Кракова, Золю Гамєрєвську в Перемишля, Галю Борисєвич з Дрогоєва і Нусю Савицьку з Долини. — Іван Самсон і Михайло Мигдаль, жандарми з Раціборська, коло Вєлички 10 К. — Д-р І. Подохайло, ст. лікар, поч. пол. 153/III 10 К.: Розалія Манастєрська, учит. в Попєлях 5 К.: в Лєсю Калужняцьку з Попєлі, тов. Г. Грєбину з Ясєніш, тов. А. Дублєсову з Ясєніш і тов. Ліщинського, уч. в Попєлях. — Олександр Рудавський, управитель школи в Надєві 5 К. (Діло); Ожєляна Парилло, учит. в Долині, Володимира Сайка, упр. школи в Ракові, Корніла Кобринського, ц. к. лісничого в Турі малій, Івана Нуда, упр. шк. в Підбєрежу, Олександра Захарєєвича, упр. шк. в Турі Вєличій. — Ольга Вишицька в Стратині 6 К.: Зофію Когутову в Миратині, Люлю Войцїцьку в Варі, Андрія Мєльмика бог. в Стратині, Ірину Тис в Хлївчанах. — о. Димитрій Габєн парох Радощі 10 К. (Діло). — Ольга Микдасєвичєва в Стрій 5 К. (Діло). — Мирослав Яворський 5 К.: Ровєсників своїх ур. в 1913, 1914, 1915, 1916, в котрих родичі науку цїнать дорогоцінно. Константин Булка командант жандармерії в Вєрбці 5 К.: Романа Літєлло вїїта в Новосілок кардинальських, Петра Артишка вїїта з Новосілок передних, Клима Андрєйка то:подаря з Лужка, Івана Грину васт. вїїта в Піддубцях, М. Стрийського, вахайстра жанд. в Угнові. — Галія Дємчукова Краків 10 К. (Діло). Марію Мариновичєву а Любєлі, Євлію Баранську, Славлю Лендобєцьку в Кунині, Яшю Шухєвичєву і Сидлю Федоровичєву в Губичах. — Софія Тєлєсницька Арґасів 5 К. (Діло). — Славко Явнїй 5 К.: Лєлю Витанцьку Прага, Коля Давосира Жєгєстї і Василька Сєнєжака Угринь. — о. Іван Глодзінський в Руді слєдцькій 10 К. — Кєся Добрянська Львів 5 К.: Люлю Герасимович Прага, Івана Герасимовича хорунжого 24 п. п. Дунай, Ванду Вашик Хоєнє, Бодя Івашка Прага. — Антін Гошєв а туюк повіт. вахм. ц. к. жанд. в області Новорадомск Кор. Польське 3:20 К.: Миколу з Близнака вахм. ц. к. жанд. в Вадовцях, Дєнєва Шєрбицького і Лєвничького надстражників а Ольштина Кор. Польське, — капітан аудитор Орєст Підлєшєцький к. ц. к. Milibargerich Bank 30—: надп. авд. Остапа Жука 10 Inf. Tr. Dvd. Kdp окр. ветеринара в Люблінї Павла Габданк Ганєвичєва, д-ра Антона Івановського Краків клініка психіатрична, хорунжого Рєдіона Ковалєвського Kreiskommando Mexiv Кор. Польське, надофіцїяла почтового Михайла Кобрина в Холмі, — Осип Сидір учит. нар. Шєбєжєшия 5 К. —

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ  
НА ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!  
(Адреса: J. Romanekuk, Wien, Parliament.)



